

BENN KÉM

*Át nem vette senki terhed,
Nem kérdezte, bírod-e –
Rózsa súlya, súlya sebnak,
Nyárutók tekintete.*
(Gottfried Benn)

Benn György irodalmárnak tanult, *aztán* kémnek, tudta meg Hajnal Gyöngyi a csoporttársától, a köpcös Spicl Dezsőtől, aki mindig képben volt, figyelte Gyöngyit, fel-le követte a szemével, vékony bokájától szőke feje tetejéig, vonzalomból, dühből, érdeklődésből. Mind3ból.

Gyöngyi, Spicl beépített nézésétől, feszülten hajlott gerinccel állt egy bár pultja előtt, amikor Spicl a lány fülébe súgta az információt. Benn a közelükben ült, alacsony, szigorú arcú fiú volt. Gyöngyi rápillantott Bennre, elnyűtt, piros köpenyére, tömpe kezére, amivel elpöccintett egy zsíros morzsát az asztalon. Magányosnak tűnt – „mintha a világot köpenyként borította volna magára” –, titokzatosnak, olyannak, aki mindenből ügyet csinál, de ezeket az ügyeket nem osztja meg másokkal. Magában tartja, nem deríti fel mások előtt. Benn, Spicl szerint, aszociális, egyedül belső anyagának él, annak számára halmoz fel benyomásokat önmagában. Csak úgy szívja magába a hatásokat, befelé, annyira mélyre – súgta Spicl Gyöngyi hajába a radiátor melletti asztalnál –, míg az, amit befogadott, nyugtalanná nem teszi, kilövelésre nem készíti.

Spicl sugdosás közben izzadt és remegett. Benn hideg, tudta meg a lány. Mert a tapasztalásokat hidegen kell tartani. Az anyagot formálni kell.

Gyöngyi benyúlt a fűtetlen radiátor bordái közti résbe, és kapargatni kezdte. Arra számított, hogy unatkozó mozdulatával végre megszabadul a rátapadt Spicltől, aki már vízre nyálazta a jobb fülére hulló hajtincset. Spicl vette a jelet, gúnyos mosollyal meghátrált, és már a széknek támasztva a hátát, folytatta: A kémnek napról napra kell végeznie munkáját az anyagok gyűjtése miatt, amit aztán meg kell keményítenie, le kell hűtenie. A lágyat stabillá tenni. Esetleg, ha már nagyon feszíti a szükség, Benn kiírja magából, de mindenképp egy WC-papírra, amelyet aztán felhasznál. Ezzel eltünteti minden nyomot.

Közben Benn felszívódott, mint az itatópapíron a tinta. Valahol jegyzetel, gyűjt, képzelte el Gyöngyi irodalomórán, de fantáziáját megkötötte Gerhardt tanárnő, aki csak az orrán vette a levegőt, és hangosan. Szuszogott, szinte már rőfögött, mindig kontyos volt, és azt hitte, lehallgatják.

Spicl szerint Gerhardt tanárnő ügynök volt, KGB-tiszt. Figyelje meg Gyöngyi a tanárnő tartását, mennyire tisztos, egyenes, mondta Spicl. Sosem csúszik szét a kontya.

Spicl szorgalmasan jegyzetelte Gerhardt tanárnő szavait, míg Gyöngyi csak bámult ki az ablakon, és a mellette ülő Spicltre gondolt, aki a legalább kétméteres Cseka József szerint besúgó. Mert honnan tudta meg Gerhardt tanárnő, hogy Angyal György nagy kést tart magánál a kollégiumi szobájában, és azzal gyakorlatozva, véletlenül belevágott Sz. János mutatóujjába, amit folyton felmutat. Sz. Jánost kórházba szállították, ahol visszavarrták az ujjára a levágott húst. És merről van tudomása, hogy a Félkezű hosszan smárolt Sufriccsal? Honnan? Mindezeket Spicl mondja el neki, miközben hazakíséri, mindent belesúg a kontyába. A bűdös Spicl, sziszegte ki a nevet Cseka. Őt is beköpte. Most már mindenki azon röhög, hogy megdugta a törpe Snitt ikreket.

Gyöngyi hagyta zümmögni Cseka Józsefet. Sötétedett a csikkekkal zsúfolt táj, de a szavak

nem csendesedtek. A lány szívesen belebőkött volna Csekába a mutatóujjával, hogy összezavarja. Visszhangzott két férfi beszélgetése is, veszekedésnek, vitának tűnt.

Este a bárban Spicl meghívta Gyöngyit egy műanyag pohár whiskyre, amibe, később Csekától megtudta, port szórt. Gyöngyi a por miatt mindent elmondott Spiclnak, aki hűmmögve hallgatta. Majd Csekával táncolt, akinek csak a derekáig ért. A hülye táncot Spicl a fényképezőgéppel dokumentálta. Gyöngyi mindenkiel csápolt, különösen sokat a Snitt ikrekkel. Később velük futott végig a folyosón, amelynek a végén lassan és nevetve hányt. Úgy látta Spicl képén, hogy pirosat.

Spicl gúnyos szemmel követte Gyöngyi fájdalmas megkönnyebbülését, és fotózta a Snitt ikreket is, akik a lány orcáját pofozták. Ha jobbra nézett Gyöngyi, Snittet látott, ha balra, szintén. Előtte Spiclt, háta mögött egy málló falat, amelynek réseiből hirtelen verebek repültek elő. A madarak rövidet szálltak, míg a falak komótosan omladoztak. Osszián és Homérosz ellentétek, jutott eszébe hirtelen a tananyag. Az egyik fény, a másik köd, végül valami megdicsőülés, vagy

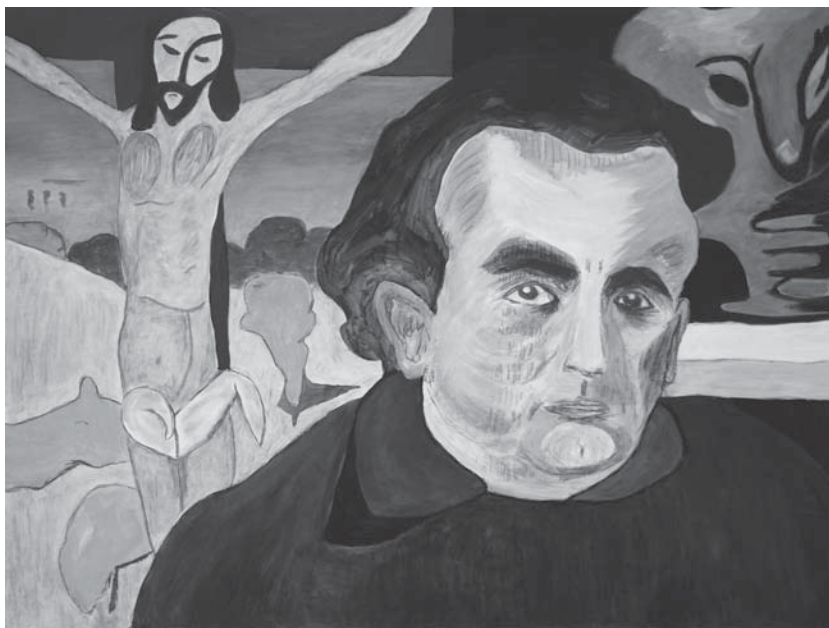
halál, már nem emlékszik. Johann Sebastian Bach, valamint Bartók Béla. Ámbár.

Spicl később egy olyan fotót is mutatott, amelyen Gyöngyi egy verebet tart a tenyerében, és magyarázza neki a hangtant. A nadragja a dokumentumon le-, a felsője felcsúszott. Aztán, Cseka szerint, elájult.

Cseka bekísérte a szobájába, ahol Gyöngyi meztelenül ébredt egyedül. Bizakodva nézett a sötétbe, hajnal van, gondolta, de még nem, csak szüksége. Inger ébresztette és utasította: induljon el, engedje ki. Az adatokra gondolt: 1.27, szerda, kinn esik. Hosszan pisilt, de nem gondolt úgy a vizeletére, hogy ettől megváltozhatna az élete. Aztán a vécésészből jött fel a gőgös fekália, sokáig tisztogatta. A kezét, a fenekét, közben nézte a tükörben az arcát, amelyen az üdeség jeleit vélte felfedezni.

Nem emlékezett tisztán a tegnapi éjszakára, a veréb apró, idegen feje homályos szürkeséggel ült ki benne. Szólt a madárhoz, ő válaszolt is, de nem tudta, mit mondhatott, és ő mit válaszolt.

Már volt szorosabb kapcsolata madárral. Márciusban a kamrából kiengedett egy fiatalnak tűnő galambot, aki a farakáson szorongott.

Gömbös Gyula Paul Gauguin műtermében

A kutyája azonnal ráugrott, és harapni kezdte a hátát. Néhány tolla szerterepült, de nem tűnt halálosnak a sérülése. Gyöngyi a karjába vette a galambot, a szíve fölé. Nagy melegséget és nyugalmat érzett. A galamb puhán és szelíden gubbasztott, szemei picik, pirosak voltak. Olyan finom volt a tolla, a fejcskéje, Gyöngyi egész nap hordozta volna. Aztán vadul forgolódni, verdesni kezdett, a lány egy kosárba tette, ahol tovább forgott, vesződött. Kis szürke hártya borult a szemére, még lélegzett, aztán Gyöngyi elfordult.

Borzongva morzsolgatta a madár pihéjét, szagolta, finomságát nem tudta mihez hasonlítani. Megfájdult a szíve. Még nem szeretett senkit úgy, mint ezt a galambot.

Ez nem volt igaz. A macskáját is épp így fájlalta, akinek a halálát szintén megfigyelte és lejegyezte, *és ugyanúgy*, abban az utolsó, szívszorító pillanatban nem tudott nem elfordulni.

Fel kellett volna öltöznie, nemrég öltözött le, mindjárt felöltözik, döntötte el. Még egy kicsit pihen. Meg szeretett volna nyugodni, de kint és hányingert érzett. Gyorsan leitta magát. Rágyújtott az ágyban egy cigarettára, bejött a takarítónő, szörnyülködött, *felgyúlhat az ágy*. Aztán elismételte másoknak is, akik tovább mondták. Idegesítő volt.

Cseka Gyöngyi asztalán hagyott egy kocás füzetet, ez szokása volt, hogy mintegy véletlenül másoknál hagyja, hátha azok beleolvasnak, így nincs annyira egyedül. Cseka halvány, pók betűi mint egy háló takarták el a lap felületét: „Rossz a távirányítóm. Nem lehet megjavítani, újat kell vennem. De nincs az a típusú LG. Ezért csak három tévéadást tudok nézni, amelyeket régebben nem néztem. Szeretnék este tévézni, de nem tudok. Mert csak az egyik adást tudom nézni az ágyból. Ha át akarok kapcsolni a reklámszünetekben, fel kellene állnom, a készülékig gyalogolnom, és lenyomni többször 1 gombot. Már olyan erősen leszorítottam, hogy egy idő után magától kipattan. Ettől a tévé kikapcsolódik. És nincs mit néznem. Lecsukom a szemem, alszom. 12 órát is tudok, anélkül, hogy ébrednék. Einstein is sokat aludt. Napóleonnak viszont elég volt 4 óra.”

Gyöngyi nem látta többé Csekát, állítólag nem ment el az irodalom vizsgára, és kirúgták az egyetemről. Tíz év múlva kereste a Facebook-on, de ott sem talált rá. A Google-ban tűnt fel a neve, egy vidéki sakkbajnokságon vett részt, ahol le is fotózták, ahogy fehér ingben sakkozik egy idős férfival.

Spicdre megharagudott, amiért bedrogozta és lefotózta, de néha hiányoznak a köpcös hírei. Most a belügyminisztériumban dolgozik, és megjelent egy könyve, tudta meg. A Spiclről szóló információkat kéretlenül közölte Gyöngyivel egy ismerőse, de a lány hirtelen megszakította a hírfolyamot, a cipőkről és a táskákról kezdett el beszélni, mert nem akart Spiclről többet megtudni.

Senkiről sem akar tudni, inkább a kutyák érdeklik. Milyen aranyos, szőrös, mackós az egyik, a másik pacsit ad, a tacsó hosszú és rövid. Tacsóval álmodott, vörös volt és gombszemű, nem élt a szeme.

Nem élet ez, nem élet ez, ismételte mindig Cseka, mint egy néni, sóhajtozott a kocás füzetében. Hogy mit érthetett élet alatt, Gyöngyi nem sejtette, úgy dőlt neki Cseka mormogásának, mint a nád a szélnek, elvult. A szavakkal, a hírekkel, gyűjtötte őket, mint Benn, neki volt olyan gombszeme, mint annak a tacsónak. A keze kicsi, mint a tacsó lába, a törzse hosszú, mint a radiátor. Benn tacsó. Cseka szerencsétlen. Spiclr nyálas. Gyöngyi szerencsétlen és van nyála.

Gyöngyi kémelve nézett ki az ablakon. Elment-e már az az ember, akit szeret? Nem akar vele találkozni, amióta kiderült, hogy gyűlölettel beszélt róla Spicrnek, aki a könyvében ezt nyilvánosan is közölte. A szeretett lény jól tudta, hogy Gyöngyi diktált Spicrnek, aki figyelt, formálta az anyagot, amelyet aztán írásba lövellt.

Gyöngyi a gonosz mondatokkal kelt és ébredt. Hozzáérték a bőréhez, mint egy ráncos, szúrós anyag. Kés, amely a gyomráig hatolt. A gyomrában érezte, hogy rossz, engedte volna ki, de nem tudott megkönnyebbülni, hiába nyomta. A torkában dobogott, engedte volna el, előtte rengeteg sós vizet ivott, megitta a tengert, fellövellt a szájából, piros színe volt, rózsa súlyú, súlya sebnek, lefolyók tekintete.